

KU LEUVEN

Psalm 145

Een alfabetisch loflied

Didachè, 2022
Bénédicte Lemmelijn

KU LEUVEN

Inleiding

1. Psalm 145: De tekst in vertaling
2. Genre en datering
3. Vorm en inhoud: twee zijden van één munt
4. Structuur

Conclusie

Inleiding

Het leven verdicht en dichtend verwoord in Bijbelse poëzie

- Existentiële literatuur
- Poëzie
- Bijbelse poëzie
- Psalm 145

“To understand how a poem is constructed is to begin to understand what it expresses” (A. Berlin)

KU LEUVEN

1. Psalm 145: De tekst in vertaling

1 Een loflied van David.

Alef U zal ik prijzen, mijn God, de koning
en ik zal zegenen uw naam, voor eeuwig en altijd.

2 Elke dag zal ik u zegenen

Bet en ik zal loven uw naam, voor eeuwig en altijd.

KU LEUVEN

3 Groot is Jahweh en zeer te loven,
Gimel en naar zijn grootheid is niet te zoeken.

4 Geslacht tot geslacht roemt over uw werken
Dalet en uw macht verkondigen ze.

5 De luister van de heerlijkheid van uw majesteit
He en de dingen die u wonderlijk gedaan heeft zal ik overdenken.

6 En de macht van uw ontzagwekkende daden zullen zij uitzeggen
Waw en van uw grootheid zal ik vertellen.

KU LEUVEN

7 De roem van uw overvloedige goedheid zullen zij verbreiden
Zajin en uw gerechtigheid zullen ze bejubelen

8 Genadig en barmhartig is Jahweh
Chet Traag in woede en groot in liefde

9 Goed is Jahweh voor allen,
Tet en zijn barmhartigheid over al zijn werken.

10 Zij danken u, Jahweh, al uw werken,
Jod en uw getrouwen zullen u zegenen.

KU LEUVEN

11 De heerlijkheid van uw koningschap zullen zij uitzeggen,
Kaf en van uw macht zullen zij spreken

12 om te doen kennen aan de mensenkinderen zijn macht
Lamed en de heerlijkheid van de luister van zijn koningschap.

13 Uw koningschap is een koningschap voor alle eeuwigheden,
Mem en uw heerschappij over alle geslachten.

KU LEUVEN

14 Jahweh houdt rechtop allen die vallen,
Samech En richt op allen die gebogen gaan.

15 De ogen van allen zullen hopen op u
Ajin en u geeft hen voedsel op hun tijdstip

16 U opent uw hand
Pe en u verzadigt het verlangen van elk levend wezen.

17 Gerechtig is Jahweh op al zijn wegen,
Tsade en liefdevol in al wat hij doet.

18 Nabij is Jahweh voor allen die hem roepen,
Qof voor allen die hem roepen in waarachtigheid.

19 Het verlangen van hen die hem vrezen vervult hij,
Resj en hun kreet hoort hij en hij redt hen.

20 Jahweh waakt over allen die hem liefhebben,
Sjin en al de boosdoeners zal hij vernietigen.

KU LEUVEN

21 Een loflied voor Jahweh zal mijn mond spreken
Taw en alle vlees zal zegenen de naam van zijn heiligheid,
 voor eeuwig en altijd.

KU LEUVEN

2. Genre en datering

Genre: een lofzang

Context of *Sitz im Leben*:
 Verbondsfeest, herfst
 Gemeenschapssalm

Datering: Perzische periode? Post-exilisch

Thematiek:
 de universele, goddelijke soevereiniteit
 koningschap van God

KU LEUVEN

3. Vorm en inhoud: twee zijden van één munt

3.1. Het acrosticon: een loflied van A tot Z

- wat is een acrosticon

ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
Tet	Chet	Zajin	Wav	Hee	Dalet	Gimmel	Beet	Alef
T	Ch	Z	W/O/OE	H	D	G	B	-
ס	נ	מ	ל	כ	ק	פ	צ	ע
Samech	Noen	Noen	Mem	Mem	Lamed	Chaf	Kaf/Chaf	Jod
(S)	(N)	(N)	(M)	(M)	(L)	(Ch)	(K/Ch)	(J)
ת	ש	ר	ק	ז	צ	ף	פ	ע
Tav	Sjien	Reesj	Kof	Tsadi	Tsadi	Fee	Pee/Fee	Ajin
(T/S)	(Sj/S)	(R)	(K)	(Ts)	(Ts)	(F)	(P/F)	-

- twee bijzondere aspecten in Ps 145

afwezigheid van het nun-vers: MT vs Septuaginta, Peshitta, 11QPs^a

mini-acrosticon in vv. 11-13: *kaf*, *lamed* en *mem* (k-l-m); *mlk* – מלך

KU LEUVEN

11 De heerlijkheid van uw **koningschap** zullen zij uitzeggen,
Kaf en van uw macht zullen zij spreken

12 om te doen kennen aan de mensenkinderen zijn macht
Lamed en de heerlijkheid van de luister van zijn **koningschap**.

13 Uw **koningschap** is een **koningschap** voor alle eeuwigheden,
Mem en uw heerschappij over alle geslachten.

KU LEUVEN

3.2. Parallellisme

- Verzen 1b en 2b:

Ik zal zegenen uw naam voor eeuwig en altijd

Ik zal loven uw naam voor eeuwig en altijd

- Vers 6:

**de macht van uw ontzagwekkende daden zullen zij uitzeggen
en van uw grootheid zal ik vertellen**

- Vers 7:

**de roem van uw overvloedige goedheid zullen zij verbreiden
en uw gerechtigheid zullen ze bejubelen**

KU LEUVEN

3.3. Chiasme

- Vers 2:

**elke dag zal ik u zegenen
en ik zal loven uw naam, voor eeuwig en altijd**

- Vers 10:

**zij danken U, Jahweh, al uw werken
en uw getrouwen zullen U zegenen**

- Verzen 11-12:

**de heerlijkheid van uw koningschap (...) en uw macht
zijn macht (...) de heerlijkheid van zijn koningschap**

KU LEUVEN

3.4. *Inclusio*

- Verzen 1-2 en 21: loflied, om te zegenen, naam, en voor eeuwig en altijd
- Verzen 1-2, 10 en 21: zegenen
- Verzen 1-2, 13 en 21: voor eeuwig en altijd
- Verzen 3 en 6: groot - als bijvoeglijk naamwoord in v. 3 en grootheid - als zelfstandig naamwoord in v. 6
- Verzen 7 en 9: goed
- Verzen 11-12-13: koningschap
- Verzen 7 en 17: gerechtigheid - als zelfstandig naamwoord in vers 7 en gerechtig - als bijvoeglijk naamwoord in vers 17
- Verzen 8 en 17: liefdevolle genade - als zelfstandig naamwoord in v. 8 en liefdevol, genadig - als bijvoeglijk naamwoord in v. 17
- Verzen 8 en 9: barmhartig - als bijvoeglijk naamwoord in v. 8 en barmhartigheid - als zelfstandig naamwoord in v. 9

KU LEUVEN

3.5. *Anadiplosis*

- Verzen 1-2: zegenen
- Verzen 2-3: loven
- Verzen 9-10: daden
- Verzen 11-12: macht
- Verzen 12-13: koningschap

3.6. *Alliteratie en woordspel*

Alliteratie:

- in vers 1: de steeds terugkerende a-klank
- in vers 10: de repetitieve e- en i-klank en de repetitieve u- en a-klank
- in vers 12: de terugkerende o-klank
- in vers 13: de ritmische u-klank

Woordspel:

- spel met de letters van het woord מֶלֶךְ (*melek*, koning) in het mini-acrosticon in vv. 11-13
- spel met de letters *shin* en *mem* van het woord שֵׁם (*shem*, naam) in vers 21

KU LEUVEN

4. Structuur

*To understand how a poem is constructed
is to begin to understand what it expresses (A. Berlin)*

- Twee delen
- Vier stanza's of strofes
- Overgangen
- Groei naar een climax
- Eenheid (extern en intern)

KU LEUVEN

1	Preludium		Individuele zegening (psalmist)
2			
3			
4	I. Grootheid	A <i>Transcendentie</i>	
5			
6			Richting: <u>mens naar God</u>
7			
8	II. Goedheid	B <i>Immanentie</i>	
9			
10	Interludium		Zegening door de gemeenschap
11			
12	III. Koningschap	A' <i>Transcendentie</i>	
13			
14			
15			
16			Richting: <u>God naar mens</u>
17	IV. Betrokken zorg	B' <i>Immanentie</i>	
18			
19			
20			
21	Postludium		Zegening door hele mensheid

KU LEUVEN